

הליכות עולם

עלון הלכתי מבית הוראה "צדק ומשפט" יבנאל
עורך העלון: הרב יעקב ועקנין
054-8420743

ק"ק יבנאל
בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

לרפואת כ"ק אדמו"ר רבי אליעזר שלמה בן מלכה שליט"א והרבנית יחנא שפרה בת סאסיא תחי'

אנ"ש מודים למוהרא"ש שליט"א על השבתות הנפלאות שבה לעשות במחיצתנו

להצלחת מנשה בן אניטה חנה הי"ו שהקב"ה ישפיע לו כל טוב, נחת מהילדים, אושר ושמחת חיים ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו על סיועו בהוצאת העלון

לעילוי נשמת **אניטה חנה בת רגינה** ע"ה
לעילוי נשמת **ג'מיל בן ניסים ונעימה** ע"ה
לעילוי נשמת **חיים בן מרים** ז"ל

זמני השבת
הדלקת נרות: 16:11
לנוהגים 40 דק': 15:51
צאת השבת: 17:02
ר"ת: 17:43

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה
יש לשמור על קדושת הגליון

אמרי מוהרא"ש

"ומה טוב ומה נעים לא לנסוע יותר מאוחר מעשרים דקות לפני השקיעה, כי אז הוא בכלל מחלל את השבת, ולא כמו שנוהגים שנוסעים פחות מעשרים דקות לפני השקיעה, כי אז הוא בכלל מחלל את השבת, ומי שלא נזהר בכך לא ימלט שלא יכנס בתוך השבת, ואדם לא שם לב שהוא מחלל את השבת רח"ל אם נוסעים עשרים דקות לפני השקיעה, בטוח שייכנס בתוך השבת עם נסיעה רחמנא לי שזבן, ואח"כ יש לו טענות על הבורא, למה עובר עליו בשעה שהוא לא שם לב שנכשל בחילולי שבת."

(פקס מיום ו' כא' חשוון תשע"ה)

וכאן המקום לעורר גם על הטובלים סמוך לשבת, לסיים מוקדם את כל ההכנות שלא יכשלו בסחיטה ובעוד שאר איסורים.

טיפול שורש

נושא השבוע

מאת: העורך

בשבוע שעבר, עברנו טלטלה גדולה, באסון הנורא שקרה בית כנסת "בני תורה" בירושלים, כמובן נשמעו קריאות רבות "לסלק את הערבים", "ללכת עם נשק", "לקחת מאבטח", "לעשות דלת עם קוד כניסה", "הממשלה אשמה" וכדו', אך עם ישראל הנאמנים לא מסתכלים חיצונית על מה שאירע, אלא מחפשים מה שורש הדבר? מה ה' רוצה מאיתנו? על מה עשה ה' את הדבר הזה?

אדם שהולך לטיפול שיניים עם כאבים איומים, צריך לעשות טיפול שורש, ואם יסתפק בזריקת הרגעה, הרי שלא יועיל מאומה, כיוון שהבעיה לא נפתרה.

בית שיש בו סדקים רבים, אם יעשו לו קוסמטיקה יפה וחיצונית, הרי שהבעיה תחזור, כיוון שלא עשו טיפול שורש, צריך לעשות שיפוץ יסודי עם מהנדס מקצועי ואז הבעיה נפתרת.

וגם בשלום בית חייבים לחפש מה שורש הבעיה ולפתור אותה, ואם לא עוקרים את שורש הבעיה, המריבות יחזרו, אם המסמר נשאר בנעל לא תועיל שום רטייה.

וגם בחינוך ילדים הדור שלנו סובל מבעיה גדולה של נשירת נוער, האם סתם קרה הדבר שהבחור איבד חשק ללמוד ונמצא אפיקים חדשים הרחוקים מרוח היהדות? האם ילדה ש'נופלת', התעוררה בוקר אחד והחליטה לזרוק מעליה שנות חינוך רבות והשקעה גדולה במוסדות סתם ללא מחשבה? אלא שצריכים לחקור לעומק האם נתנו אוזן קשבת לרחשי הילדים? האם הענקנו לילדינו את החום והאהבה לה היו זקוקים? האם בסוף יום ישבנו עם הבן או הבת ושמענו מה עבר עליהם? האם היו לנו כמה דקות לטייל או לשחק עם הבנים? האם בבית הילד או הילדה נחשפו למכשיר היורה אש וגופרית של ניאוף, ומה יעשה הבן ולא יחסא? הרי מי שנפל לכך קשה לו להתנתק! איך אפשר לדרוש מהילדים: ללמוד טוב, להתפלל טוב, להקים בית של אמונה ויראת שמיים כשמוחו 'שרוף'? היא הנותנת! צריכים כל אבא ואמא לשבת ולעשות טיפול שורש, איך להציל את הבנים והבנות.

וגם בפיגוע הנורא, הרי ראינו שעיקר הנפגעים הם שומרי תורה ומצוות, הרי האסון הנורא אירע בבית הכנסת, ומה ה' מרמז לנו? ובמה ה' רוצה שנשתפר? ידוע לנו שכ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א אמר

ערב מיוחד לנשים לרפואת הרבנית

ביום ראשון טו' כסליו יערך באולם השמחות ערב שכולו תורה לנשים לרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסיא תחי'.

הערב בברכת הצדיק מוהרא"ש שליט"א

19:00 - חלוקת כרטיסי הגרלה ומכירת מטפחות.

19:30 - הרב אברהם נאור בנושא "מעלת הטררה".

20:00 - מצנת.

20:30 - כיבוד קל, וסעודת אמנים לרפואת הרבנית תליט"א.

21:00 - הרב הלל אמדדי בנושא "גדול השלום".

21:30 - הרב יעקב עמרם ועקנין בנושא "כל כבודה בת מלך פנימה"

22:00 - הפרשת חלה פומבית, ו"מי שברך" לרפואת הרבנית תליט"א.

הגרלה: על סדין חשמלי \ סט מצעים \ ספר בישול \

מנת בשרית, ומנת פלאפל במסעדת "סעוד לבכס" \

קניה בסך 50 ₪ במכולת סולמין \ בשמים לאחר ההגרלה יחולק שי לכל משתתפת.

בברכת "יגדיל תורה ויאדיר".

בחסות:

ביזבאז, קבוצת מזרחי י.א.

כשרות המטבח

עשב חיטה

מאת: הרב יעקב ועקנין

שאלה:

האם יש בעיה כשרותית בצריכה של עשב חיטה מצד: איסור חדש, חרקים, או שמיטה?

תשובה:

עשב חיטה הוא עשב היוצא מהנבטת זרעי חיטה. את העשב מגדלים במסגרת מסחרית, אך לעיתים גם במסגרת ביתית. את גרעיני החיטה מנביטים על מגשים או בעציצים קטנים וישנם מקומות שמגדלים את עשב החיטה באדמה, כאשר העשב מגיע לגודל של כ- 15 ס"מ הוא נקצר.

עשב החיטה מומלץ מאוד מבחינה בריאותית על ידי תזונאים רבים מאוד. בעשב זה יש "כלורופיל" שהוא 70% מהתכולה של עשב החיטה, והוא יעיל מאוד למוגלובין. כמו כן יש לעשב זה ויטמינים רבים כגון סידן, אשלגן, חומצות אמינו ועוד יתרונות רבים.

יש הלועטים אותו ומוצצים את המיץ שלו, אך הצריכה הנפוצה של מוצר זה הינה - שתייה של מיץ המופק מהעשב על ידי מסחטה. למרות שהחיטה נזרעת במהלך כל השנה ונקצרת תוך זמן קצר, אין שום בעיה לאיסור - "חדש" כיוון שאיסור חדש נוהג בגרידי החיטה, ולא בעשב עצמו שהוא רק שלב ראשוני (ואפילו בתבואה אין איסור אלא מגע שהביאה שליש) ולכן כל עוד שמדובר בעשב חיטה, אין בעיה של איסור חדש, חמץ או שאר דינים.

בדיקת העשב:

בשלב הגידול בפרט כשהעשב באדמה, יש חרקים העלולים להתנחל על הצמח כגון: תריפסים, כנימות עלה ועוד, ולכן יש לבדוק קודם השימוש. מי שמתכוון ללעוס את עשב החיטה: צריך לנקותו ביסודיות על ידי שרייתו בחומר סטרילי (או מי אמה, מי מלח או מי עם חומץ) למשך שלש דקות ולשפשף בכל צידי העשב, ולשטוף היטב תחת זרם מים.

מי שטוחן את עשב החיטה - במסחטה חשמלית או ידנית, די שיטוף היטיב קודם הטחינה. מיץ מוכן: - מותר לשתותו ללא בדיקה.

לענין שמיטה: יש לבדוק השגחה טובה שלא נעשו פעולות האסורות בשמיטה, ושזה גודל במצעים מנותקים או באזורי גידול שאין בהם בעיית שמיטה כגון בערבה דרומה.

מעשה הלכתי

כח ברכת ההורים

מאת: הרב יעקב ועקנין

הגיע אלינו בן ישיבה ובפיו שאלה קשה. אבי ואימי התגרשו, והאמא עשתה מעשה שלא יעשה, ותבעה את אבי בבית משפט, שישלם לה מזונות בסך 2500 ש"ח כל חודש. יצוין שהשואל הינו בן תורה מצוין

וראשי הישיבה מעריכים אותו מאוד ומזמינים אותו כל שנה לעשות עימם את ליל הסדר. והנה מספר הבן שלפני כמה ימים, ניגש אליו אביו ואומר לו, שבעוד כמה ימים הוא צריך לשלם לאימי את הכסף למזונות, והוא הוזרר בבית המשפט שאם יעכב את התשלום אפילו ביום אחד.

הרי שישלחו אותו לכלא, ואבא מבקש ממני בתחוננים, שבמקום לנסוע לראש הישיבה לעשות עימו את החג, שאהיה מלצר באחד מבתי המלון, ואת הכסף שארוויח מהעבודה בשבת הגדול ובליל הסדר וכן בימי חול המועד, אמסור לאבי, ובכך יציל מבית האסורים...

וכאן הבן שואל בדמעות, האם אני מחויב להיענות לבקשת אבי, לוותר על לימוד תורה,

וחגים בעלי עונג רוחני רב, ולהשכיר את עצמי בימים קדושים אלו לעבוד כמלצר? והרב זילברשטיין פסק לו שישמע בקול אביו. ומקור הדברים מהפסוק

"כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך" ולכאורה היה צריך לכתוב "יאריך ימך בלי נון סופית, ומדוע כותבת התורה "יאריך ימך"?

ומתריצים, שכן העושה את רצון אביו ואימו, הם מתפללים אח"כ להצלחתו, ותפילת אב ואם על ילדיהם, היא תפילה העושה רושם רב, ופועלת דברים גדולים, משום שזו תפילה היוצאת מן הלב, ללא אינטרסים צדדיים. והראיה מדברי הספורנו על ברכת לבן לבנותיו, שואל הספורנו מדוע התורה מספרת לנו שלבן מברך את בנותיו? ומתכן הספורנו שזה להשמיען שלתפילת ההורים על ילדיהם, גם אם מדובר בלבן הארמי, ראש וראשון לכל השקרים שבעולם, יש כח מיוחד, בגלל שמברך את בניו ובנותיו בכל נפשו, ולכן כתבה התורה "יאריך ימך" דהיינו - ההורים - "יאריך ימך" את ימך ע"י תפילתם. ואם כן גם אתה תעשה הפעם כראון אביך, ותעבוד כמלצר בזמנים שביקש,

ואז אביך יברך מעומק הלב ועל ידי כך תוכל אח"כ לשמור הרבה 'סדרים' עד זקנה ושיבה.

וראוי לכל בן ובת לחזר אחר ברכת הורים שגדולה מעלתה מאד כמפורסם על האר"י ז"ל שהיה הולך מרחק רב בליל שבת להתברך מאימו ולאחל לה ברכת שבת שלום.

ספריית מקור האמונה

פונה לכל אחד שיש לו אפשרות לתרום ספרי קריאה חינוכיים להצלחת הנוער מתקבלים גם ספרים משומשים

054-8420744 א. ועקנין

052-7245588

יוסף חיים

052-8735867

אליעזר שלמה

בחסות קבוצת מורחי י.א. בע"מ

זימות ובניה בינאל

• בניה עד קבלת המפתח

• משכנתאות

• טיפול בהיתרי בניה

חס אשיר ואדיב לכל אורך הדרך

חדש בבאזר ברסלב

סוודרים לגברים

ובחורים במבחר דגמים

טלפון:

052-7650389

ר.מ.ה יבנאל חברה לבניה

וזימות בע"מ

050-9388893 אגף משכנתאות לציבור החרדי

אמינות, מקצועיות

ועמידה בזמנים

שו"ת בהלכה

אתם שואלים, רבני הקהילה עונים

שאלה: לאחר סעודת השבת מצטברים בכיור כלים שאינם נקיים, כיצד הדרך לשטוף את הכלים כדי שלא נכשל בחילול שבת ה"ו?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: מותר להשתמש בסבון נוזלי בשבת לשטיפת כלים, אבל צריך להיזהר לא לשטוף כלים ע"י סקוטש משום סחיטה, אלא בסקוץ' שעשוי מלילי מתכת או פלסטיק כרשת שהוא קשה ויש בו רווחים. והיום הוציאו סקוץ' מאושר לשבת ע"י מכון הלכתי, ומותר להשתמש בו. וכל זה דווקא לכלים הנצרכים להשתמש לשבת זו, או שהכלים מפריעים במטבח והוא לצורך השבת, שאם לא כן אסור משום הכנה משבת לחול.

...

שאלה: ברשותי עצים של פירות הדר, וכיון שעתה תחילת שנת השמיטה, האם צריך אני להפקיר את הפירות, ולשמור עליהם קדושת שביעית? והאם צריך לעשר את הפירות בשנת השמיטה?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: מצות הפקר הפירות חל אך ורק על פירות הקדושים בקדושת שביעית, ומכיון שהשלב הקובע קדושה בפירות שביעית לאחר ראש השנה תשע"ה, הוא "חנטה" (שליש גידול הפרי), ופירות ההדר חנטו כבר בשנה השישית, וצריך להפריש מהם תרומות ומעשרות - מעשר עני, על כן בעונת החורף לא חל עליהם קדושת שביעית, ולכן אין צריך להפקיר את הפירות, ומי שיקח פרי שחנט בשישית ללא רשות עובר בגזל.

(יש לציין, שעבודה באילנות (כגון גיזום דילול, וכיוצא), או בקרקע, הנעשים לשיפור מצב העץ והפירות, אסור גם על פירות שחנטו בשישית).

כשיתחילו לגדול פירות חדשים לקראת הקיץ יחולו על הפירות קדושת שביעית, וכל אחד שיש לו עצי פרי שחנטו בשביעית חייב להפקיר את הפירות גם בשנה השמינית. ואין צריך להפריש מהם תרומות ומעשרות, זאת בתנאי שהפירות הופקרו כדן. אך פירות שחנטו בשביעית שיש להם קדושת שביעית, ואדם לא הפקיר אותם, אלא שמר על הפירות ולא איפשר לאחריהם לקחת מהפירות שקדושים בקדושת שביעית הדין הוא שצריך לעשר את הפירות מעשר עני ללא ברכה (וכן צריך לשנות ולא ללקוט את כל הפירות מהעצים כדרך כל השנים אלא רק לצורך בני הבית ולא יותר).

מקורות: רמב"ם הלכות שמיטה יובל (פ"ד הלכה ט' ו"ב), והלכות מתנות עניים (פ"ו הלכה ה'), משפטי ארץ שביעית, ילקוט יוסף שביעית (תשע"ה עמ' תקל"א).

...

שאלה: מי שעדיין לא בירך על ראיית הצדיק "ברכת שהחינו", וברכת "שחלק מחכמתו ליראינו" עד מתי יכול לברך?

מאת: העורך

תשובה: ברכת שהחינו נתקנה בראייה ראשונה שרואה את רבו כיוון שעיקר הברכה היא השמחה וכמו

קביעת מזוזה

שאלה:

בתפילין שלי נוצר סדק בין התיתורא העליונה לתיתורא התחתונה האם זה מהווה בעיה?

תשובה:

הנה הלכה למשה מסיני שצריך שהבתים יהיו תפורים בגידין כשרים מעור בהמה טהורה, ומי שמדבק את הבתים בדבק ואח"כ תופר הבתים בגידין - התפילין פסולות, וצריך לפתוח את התיתורות ולתפור מחדש.

הלכה למעשה אנו נוהגים לתפור בגידין ואח"כ להדביק וזה כשר כיוון שאין כח בדבק הבא אח"כ, לבטל את התפירה, ואע"פ שכעת זה מחובר מכח תפירה ודבק ביחד, הדבק שבא שני, נדחה מפני התפירה שבאה ראשונה.

אך החזו"א מחמיר שהדבק כן מבטל את התפירה, כיוון שאין התפירה מחברת עכשיו כלום, כיוון שהם גוף אחד מבלעדי הגידין, ולכן יש הרבה חסידים שמקפידים לקחת תפילין שמחוברים רק בגיד בלי דבק.

מנהג חסידי בעלז ועוד רבים לנהוג כחזו"א לתפור בלי דבק ולכן יש מצב שרואים סדק בין התיתורות וזה לא מהווה שום פסול, מ"מ הנהגים לתפור ואח"כ להדביק - התפילין כשרות, וכך נוהגים רבים.

שאלה:

יש לי שני זוגות תפילין רש"י ור"ת והם התערבבו לי כיצד אוכל לזהות מה רש"י ומה ר"ת?

תשובה:

בתפילין של ראש הסימן לזהות מה רש"י ומה ר"ת, זה לפי השערות עגל שיוצאות מקדמת התפילין, שבתפילין של רש"י - זה יוצא מהצד, ואילו בתפילין של ר"ת - השערות יוצאות מן האמצע.

אך בתפילין של יד חייבים לעשות סימן מיוחד: וישנם מס' אפשרויות א. זוג אחד יהיה ברצועות מושחרות ב' צדדים זוג שני ברצועות רגילות. ב. לעשות חתך קטן ברצועות ר"ת לסימן. ג. לעשות חריץ או לכתוב ר"ת בצבע ללא ממשות.

עיצה: לא להניח שתי זוגות פתוחים כגון בראש חודש אלא לקפל רש"י ואח"כ להניח ר"ת וכשמסיים יקפל את התפילין.

לשאלות, פסיקה בצורת האותיות בענייני סת"ם, מבחנים וחיידוש תעודה.

הרב יעקב ועקנין
054-8420743

עניית אמן בקול רם

"פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים" - "אל תקרי 'שומר אמונים' - אלא שאומרים אמן - כל העונה אמן בכל כוחו פותחים לו שערי גן עדן".

כל אנ"ש מתבקשים להתחזק בעניית אמן בקול רם בשעת הקדיש ובחזרת השליח ציבור ועל ברכות קריאת התורה.

שראינו בברכת שהחיינו על פרי או בגד שמברך בפעם הראשונה, שאז השמחה ניכרת בו ביותר, אך ברכת "שחלק מחכמתו ליריאי" ניתן לברכה, תוך שלושים יום, אם עדיין לא בירך, כיוון שזו ברכת השבח ולא ברכה מחמת שמחה. (באר משה של הרב משה לוי ח"ד)

וכאן המקום להוסיף פרט בברכת "שהחיינו" שמברך על רבו (או חבירו) זה רק כשרואה פנים אל פנים, אבל אם רואה או רבו (או חבירו) במכשיר צפייה, גם אם בפועל לא ראה יותר משלושים יום אינו מברך (הלכ"ע חוב עמ' קפג').

....

שאלה: האם מצוות כיבוד הורים שייכת גם בדיבור או רק במעשה?

מאת: הרב חני אשר

תשובה: מצוות כיבוד הורים שייכת גם בדיבור, ולכן צריך לדבר עם אביו ואימו בלשון רכה ונעימה בנחת ובכבוד גדול, וישאל בשלוםם בכל פעם שנפגש עמהם ברחוב או בכל מקום אחר, ואם אינו עושה כן הרי הוא בכלל "מקלה אביו ואימו" שאינו נוהג בהם בכבוד הראוי, ואין ביזיון גדול מזה שרואה את הוריו עוברים לפניו ולא שואל בשלוםם, וכזרים נחשבו לו, רח"ל.

וכתב בעל הפלא יועץ (ערך כבוד חכמים) שבכלל הכבוד - לכל מי שחייב בכבודו, כגון אביו ואמו, תלמיד חכם ובית הכנסת - שלא ידבר בפניהם בקולי קולות אפילו עם אחרים, כי נמצא שאינו מחשיב אותם ואינו ירא מהם כמו מפני השלטון, והרי הוא כמבזה אותם, לכן יהיו דבריו לפניהם בקול נמוך ובדרך ארץ, לא רק להם אלא אף לאחרים בפניהם, ע"כ. ומתוך דבריו נלמד כיצד עלינו לנהוג בכבוד גדול בצורת הדיבור בשעה שאנו עומדים בפני הורינו, וכן בפני הרב והצדיק.

וכן אתה מוצא ביעקב אבינו ע"ה שהיה מדבר לאביו יצחק בדרך תחניה וכבוד, שהרי בשעה שהביא את המטעמים לאביו אמר לו "קום נא שבה" (בראשית כ"ז ט"ו) ואילו עשו אמר בגסות רוח "יקום אבי". וזהו דרכם של ישראל קדושים המדברים כל דבריהם לאביהם ואמם ורבים בטוב טעם ודעת כמדבר לפני המלך, ובכך ניכר יראת שמים ויראת כבוד למצוות ה' יתברך.

ואפילו פוגש את אימו על הרחוב, וברצונה לדבר עימו מותר לבן לעצור ולדבר עימה, ואע"פ שאמרו חכמינו הקדושים (גמ' ברכות מג:): "גנאי הוא לתלמיד חכם לספר עם אשה בשוק ואפילו היא אשתו" שמא יכשדוהו (שאינן הכל יודעים שהיא אשתו) מ"מ לא אמרו בגמ' לאסור גם עם אימו משום שבכיבוד אב ואם אין לנו לחוש לחשד הבריות (בן יהוידע על הגמ' שם).

ויודע הנהגתו בקודש של כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א, שהיה מקפיד בכל יום ויום חק ולא יעבור להתקשר להוריו זצוק"ל ולשאלו בשלוםם, ודרך דיבורו עמם היה בדרך ארץ גדול בנחת, באהבה, והערכה עצומה, ומזיהר תמיד לכל שומעי לקחו לנהוג כן ושהוא בכלל מצוות כיבוד אב ואם, ממנו נלמד וכך נהג בעזרתו יתברך.

....

שאלה: אכלנו בבית התבשיל ארבעה אנשים ביחד והתחייבנו בזימון, ושניים רוצים לברך וללכת האם חייבים להפסיק לאכול בשביל שיזמון?

מאת: הרב אברהם נאור

תשובה: בדין זה הולכים בד"כ אחר הרוב, ונפרט: שלושה שאכלו יחד - אם שניים רוצים לברך חייב השלישי להפסיק ולענות לזימון, אולם אם אחד רוצה לברך אין השניים חייבים להפסיק בשבילו.

ארבעה או חמשה - אם שלושה רוצים לברך אע"פ שאינם זקוקים לרביעי ולחמישי לזימון, חייבים לענות עמהם כיון שאם לא יענו יפסידו מצוות זימון, אולם אם אחד או שניים רוצים לברך אין השאר חייבים להפסיק ולזמן.

ששה עד תשעה - אם שלושה ויותר רוצים לברך יכולים לזמן לעצמם, והשאר אם הם שלושה יזמנו לעצמם אחר כך, אולם אם נשארים פחות משלושה חייבים לענות כדי שלא יפסידו מצוות זימון.

עשרה - אינם רשאים להתחלק כיון שהתחייבו בזימון עם הזכרת שם ה', ולכן אם הרוב (כלומר שש או יותר) רוצים לברך חייבים המיעוט להפסיק ולענות עמהם, אולם אם מיעוט (ואפילו חצי - חמשה מתוך העשרה) רוצים לברך אין השאר חייבים להפסיק ולזמן.

בכל המצבים שבהם אין חיוב להפסיק ולזמן ראוי לפנינו משורת הדין להפסיק ולזמן איתם, ואם אביו או רבו רוצה לברך חייבים להפסיק ולזמן איתו, וכמו כן אם כבר סיימו את הסעודה אלא שעדיין אינם רוצים לברך, צריכים השניים לזמן עם האחד שרוצה ללכת.

....

שאלה: אכלתי בבית התבשיל עם תשעה מאנ"ש והתחייבתי בזימון של עשרה, ובאמצע הסעודה נאלצתי לצאת, האם מותר לי לברך בלי זימון?

מאת: הרב אברהם נאור

תשובה: לכתחילה ראוי שיחזר אחרי זימון, ואע"פ שאין על השאר חיוב להפסיק ולזמן בשביל אחד, יבקש לפניו משורת הדין שעוד תשעה יענו לו לזימון.

ואם אין באפשרותו לזמן בעשרה (כגון שהדבר יפגע בבעה"ב), והוא נצרך לצאת לצורך גדול מאוד כגון הפסד ממון, או מחמת בריאות, או ביטול תורה או מצווה וכד', אם השאר עדיין לא סיימו סעודתם יכול לברך לעצמו, אך ראוי שלפחות יבקש משניים שיענו לו לזימון בשלושה, ואם אינו יכול לזמן אף בשלושה יברך לבד, ואפ"י אם ע"י שיברך לא ישארו עשרה לזימון רשאי לברך לבד.

אולם אם כבר סיימו את הסעודה אלא שעדיין אינם רוצים לברך (וכגון שמדברים וכו'), אינו רשאי לברך לבד כיון שכבר התחייבו בזימון, אלא יבקש מהם שיזמנו, ובמצב כזה אע"פ שברך כלל אין הרוב צריכים להפסיק ולזמן בשביל המיעוט כאן שכבר סיימו צריכים לזמן בשבילו.

וראוי ונכון שאם יודע מראש שיצטרך לצאת באמצע, יכוון בדעתו שאינו רוצה להצטרף איתם לזימון, וכן לא יתחיל לאכול ביחד עם כולם אלא מעט לפנייהם או אחריהם ויסיים לאכול לפנייהם וכך יוכל לברך לבד בלי פקפוק, ויש מקילים שאם כיוון מתחילה שאינו מצטרף איתם יכול לברך לבד בכל אופן. דין זה שייך גם אם התחייב רק בזימון של שלושה, שרק באופנים הללו יוכל לברך לבד.

מעשה שהיה

מאת: דן כהן

"באחד הימים הגיע לבית המדרש יהודי לא דתי שביקש להכין לעצמו כוס קפה במקום" נזכר אברהם, "פניתי אליו ושוחחתי איתו כהרגלי תוך כדי שאני משפיע עליו דיבורי חיזוק ושמחה. במהלך השיחה בינינו שאלתי האם כבר זכה להניח תפילין הבוקר. 'הבוקר?' הוא ענה לי, 'לא הנחתי תפילין כל החיים שלי'. התשובה שלו זיעזעה אותי והתחלתי לדבר איתו על חשיבות המצווה הגדולה".

אברהם ממשיך ומספר: "הוא אמר לי שהוא אפילו לא יודע איך מניחים תפילין, אבל אם יקבל ממני הבטחה שזה יהיה בשבילו כסגולה לזיווג אז יהיה מוכן להניח. הוא סיפר שהוא גרוש, וכבר כמה שנים מחפש אשה שתתאים בשבילו ולא מצליח. הסברתי לו שכל מצווה שאדם עושה בוודאי מקרבת בעבורו את הישועה, ולפיכך בוודאי שמצוות הנחת התפילין תשפיע עליו לטובה וגם למציאת הזיווג. ברוך ה' הוא הסכים, ולראשונה בחייו הניח תפילין וקרא קריאת שמע".

במהלך השיחה שהתפתחה ביניהם, גילה אברהם ששמו של היהודי הוא מוטי, והוא מהנדס בכיר בחברת בנייה. לאחר כמה דקות הם נפרדו, אברהם חזר לתלמודו והמהנדס חזר לעבודתו בקרבת מקום. למחרת חזר הסיפור על עצמו – מוטי הגיע להכין קפה, הניח תפילין וקרא קריאת שמע. כך הפך הדבר לריטואל קבוע במשך תקופה ארוכה.

הקשר בין השניים הלך והתחזק ומדי פעם הציע אברהם למוטי להתחזק בדבר נוסף, פעם היה זה בטבילת מקווה ופעם אחרת הוא אפילו הזמין אותו לשבות עם הצדיק מיבנאל שהגיע לאחד מביקוריו בישראל. מוטי הבטיח לחשוב על כך. ואכן מוטי הגיע לאחר שכנועים רבים לשבות ביבנאל.

והנה לאחר התפילה נעמדו המתפללים והאחרים שבאו מרחוק בתור ארוך כדי לזכות ולומר 'שבת שלום' לצדיק ולנסות ולזכות לשמוע ממנו מילה אחת או שתיים של עידוד וחיזוק. באותה תקופה עברו לומר 'שבת שלום' לצדיק גם לאחר תפילת שחרית ואני עמדתי והמתנתי לתור, לפתע גיליתי שעל ידי עומד לא אחר מאשר ידידי מוטי המהנדס מתל אביב! הוא התרגש מאוד לפגוש אותי, וסיפר שהגיע ליבנאל כי מאוד חשוב לו לזכות בברכה להתחתן בקרוב".

"מספר דקות עברו והנה הגיע תורנו. מוטי ניגש ראשון, איחל שבת שלום לצדיק והחל לבקש: 'כבוד הרב תברך אותי ש...'. אבל הצדיק קטע את דבריו: 'שאני אברך אותך?' אמר לו בחיך, 'אני רוצה שאתה תברך אותי!'. היינו המומים לשמוע את הדברים, לא האמנו ששמענו נכון. מוטי ניסה לספר שהוא הגיע עד לכאן במטרה לזכות בברכתו של כבוד הצדיק, ומי הוא לגמרי שיכול לברך את גדולי הדור, אבל הצדיק הסתכל עליו בעיניו הטהורות, חיך אליו שוב ואמר לו: 'קודם אתה תברך אותי ולאחר מכן אברך אותך'. מוטי הסמיק מהתרגשות ואיחל שהצדיק יהיה בריא ויהיה לו כל טוב. רק לאחר מכן זכה לברכתו של הצדיק שבירך אותו במילים אלו: 'שתזכה להיות דבוק בצדיקים ולהקים בית נאמן בישראל'".

המהנדס יצא נרגש והמום מבית המדרש וסיפר לידידו עד כמה שהצדיק נכנס לו אל הלב והשפיע עליו עמוקות. במהלך השיחה בין הידידים התברר פתאום לאברהם שחברו הגיע ליבנאל במהלך השבת עם רכבו ובתמימותו אפילו לא ידע שזה אסור! "תניתי את הרכב בסמוך לבית המדרש ואף אחד לא גער בי על כך, להיפך, קיבלו אותי מאוד יפה", סיפר מוטי בתמימות וקיבל בתגובה הסבר על חשיבות שמירתה של השבת.

מספר חודשים חלפו ומוטי החל בשמירת תורה ומצוות. לאחר תקופה אף הכיר אישה בעלת תשובה כמותו ושניהם הקימו בית נאמן בישראל. לאחר החתונה נפגש מוטי עם אברהם וסיפר לו את העובדה הבאה: "דע לך, שהרבה חיזוק ועידוד שאבתי מהקונטרסים של הצדיק מיבנאל שנתת לי בתחילת הדרך, אבל אם אשים את האצבע על הנקודה שהכי חיזקה אותי – זה המפגש עם הצדיק פנים אל פנים – הרגשתי איך שהעיניים שלו יורדות לתוך הלב שלי וממסות את האבן שהצטברה שם במשך השנים, גם אם הייתי מתכנן והמהנדס חומת ביצורים עבה היא לא הייתה יכולה לעמוד בפני עינוי הטהורות של הצדיק. הוא נכנס לי עמוק עמוק לתוך הלב ומאותו הרגע הרגשתי שיש לי כוחות אחרים להתמודד בחיים, קיבלתי כוחות כאלו שבזכותם אני עומד עד עכשיו בבבורה מול כל הניסיונות הקשים".

פרפראות לשולחן שבת

מאת: הרב הלל אמדדי

בפרשתנו אנו מוצאים יסוד גדול בענין חינוך הילדים ובחשיבות התפלה עליהם, כפי המבואר בדברי רש"י הקדוש, שפירש את תפילתו של יעקב אבינו ע"ה "וידר יעקב נדר לאמר וכו', ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלוקים", וכתב והיה ה' לי לאלוקים שיחול שמו עלי מתחילה ועד סוף, שלא ימצא פסול בזרעו.

והדברים מבהילים, יעקב אבינו בחיר האבות שמידתו אמת כולו מקשה של תורה דואג עבור ילדיו אף שלכאורה היה נראה שוודאי מאבא כזה יצאו ילדים צדיקים וכשרים, יראי ה' וחושבי שמו, לממדינו שאין ביטוח לאף אחד עבור ילדיו וחייבים להשקיע הן בחינוך והן בדוגמא אישית ומעל הכל בתפילה, וכפי שראינו גדולי הדורות שהיו מתפללים על בניהם אף שהם בעצמם כבר היו בני שישים.

וכן מעיד רבינו רבינו בעל הקהילות יעקב ר' יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל המכונה הסטייפלר על עצמו בספרו קריינתא דאיגרתא שזהו קובץ מכתבים ששלח לאברכים ובחורים לאבא שכותב לו אודות בנו שקצת מתקשה בעבודת ה' וביקש עצה עבור זה, ובתוך דבריו כותב לו הרב שלא יפסיק להתפלל, וגם הוא עצמו מתפלל על בנו ר' חיים (שהיום ידוע לכולם בשם ר' חיים קנייבסקי, שכולו רק תורה ואין לו בעולמו כלום חוץ מתורה ונהנים ממנו עצה ותושיה) יום יום אף שלפי התאריך של המכתב מוכח שר' חיים הגיע אז לגיל של זקנה, ואם בגדולי הדור כך מה נענה אגן בתריה, כמה חייבים אנהנו להרבות בתפילה.

ובפרט בדור קשה זה שכפי המבואר בספרים הקדושים שיעקב אבינו כפי שנברא בפרשת שבוע הבא נותר לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר ופירש רש"י ששכח פנים קטנים וחזר עליהם, שזה רמז על הנשמות של דורינו שהם בבחינת פכים קטנים, ושרו של עשו נלחם עליהם עד עלות השחר, שזה זמן עיקבתא דמשיחא, ובכל זאת הצליח להכות את יעקב בירך, שזה בחינת הבנים, כי בן נקרא ירך אביו, כרעא דאבוה, אבל עד עלות השחר שבזמן הגאולה כבר יעביר הקב"ה את רוח הטמאה ונזכה למלאה הארץ דעה את ה' בב"א.

שבת שלום ומבורך הצב"י הלל אמדדי ס"ט.

בית ההוראה

לכל נשות אנ"ש

אנו פונים לכל הנשים שלא להיכנס או לצאת מהדלת בלובי של בית הכנסת החדש, על מנת למנוע תערובת נשים וגברים, על הנשים לצאת ולהיכנס מהמדרגות שליד בית התבשיל, כמו כן נשים מתבקשות לא להתעכב בפתחי היציאה אלא לחכות לבעליהן וילדיהן במדרכות שממול היציאה.

כשרות

בית ההוראה מפקח רק על בתי העסק ביבנאל (ובתנאי שיש תעודה של בית ההוראה חתומה ע"י ג' מו"צ בבית ההוראה) ואין הוא מוסמך על מקומות אחרים מחוץ ליבנאל, ולכן אין להתקשר למו"צ ולשאול על אולמות ובתי עסק שזה לא בתחום שיפוטיו. תודה.

שיעור תורה

שיעור תורה חדש בדף יומי בבית כנסת התימנים ע"י הרב יצחק סמוכיין הי"ו לאחר תפילת ערבית. הציבור מוזמן להגיע בברכת יגדיל תורה ויאדיר.

פניה לאנ"ש - מקווה גברים

אחראי המקווה אסף כהן ביקש שכל טובל לא ישאיר שום חפץ פרטי במקווה ובפרט לא להחביא אותם בתקרה האקוסטית שזה גורם נזק לתקרה, אנו מודיעים שכל חפץ שישאר וימצא ייזרק לפח. כמו כן לא להשאיר מגבות במעברים.

מכתב מהצדיק מיבנאל על העלון "הליכות עולם":

לקוראים הנכבדים:

לתגובות ולסיוע בהדפסת העלון:

054-8420743
054-8424304

העלון הנפלא "הליכות עולם" יוצא לאור על ידי המורי צדק של קהילת חסידי ברסלב ביבנאל, וזה עלון נפלא מאד עם תוכן רב ועשיר, ויכולים לתרום להדפסת העלון מכספי מעשר, ובוה שתורמים לעלון "הליכות עולם" זה נחשב גם כן להפצת מעיינות החכמה הוצה שמאד מאד זוהירונו על זה מוהרנ"ת ז"ל, והניח לנו צוואה ארבעה ימים לפני הסתלקותו ואמר או לאנשי שלומינו "העובדא שלכם יהיה יפוצו מעיינותיך הוצה". הקדוש ברוך הוא יעזור שיגדיל תורה ויאדירה.

חנוכות, שמנים
פתילות, סביבוים
ומשחקי חברה לחנוכה

ברסלב סנטר
כל מה שיהודי צריך - בנקודה אחת!
04-6650050 כל ענייני החיים בפיקוח הרב יעקב ועקנין